

Nr. 330

XXVI r.,
istnienia

Cena numeru
100 mk.

Cena prenumeracji:

w Łodzi

Miesięcznie 5100

Z przes. poczt.

Miesięcznie 2500

poza Łodzią egz. 110

Konto Poczto. Kasy

Oszczęd. 60594

Należność pocztowa

opłacona ryczałtem.

Redakcja i Adm.

w ŁODZI

41, Kościuszki 41

TELEFON 28.

Łódź.

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Piątek, dnia 1 grudnia 1922 roku.

metodą poglądowo ruchową
Nauka języka angielskiego

W. S. JES IENIA

Wprowadza do opanowania języka konwersacyjnego
w 4 miesiące.

Nowy kurs początkowy rozpoczyna się w czwartek, 7-go grudnia

Jest to ostatni kurs początk. w bieżącym roku szkolnym!

Lekcje we wtorki, czwartki i soboty od 7.30 do 9.50 wieczorem.

Prosimy o wczesne zapisy.
Kursy języka angielskiego W. S. JESIENIA Łódź,
Zachodnia 45. 4922s5

WIADOMOŚCI POLITYCZNE

Wojciech Korfanty wstąpił do Chrz. Nar. Klubu Robotniczego

(wp) Wojciech Korfanty, wybrany w pięciu okręgach, przyjął mandat z listy państwowej, zaznaczając w ten sposób — zgodnie z Konstytucją — że jest posłem dla całego narodu.

Grupa posła Matakiewicza wchodzi do „Jedności Narodowej“

(wp) Grupa posła Matakiewicza odbyła wczoraj rokowania z klubem posła Dubanowicza.

Rezultatem tych rokowań jest połączenie się tych dwóch klubów na zasadach autonomicznych.

Mandat posła Korfantego

(wp) Państwowa komisja wyborcza ustaliła zmiany w przydziale mandatów na podstawie następujących zgłoszeń poselskich:

Wojciech Korfanty został wybrany posłem na Sejm z listy Nr. 8 państwowej oraz w okręgach: Nr. 13, 29, 38, 39, 40 i 41 oraz do Senatu z listy Nr. 8 Województwa Śląskiego. Wobec tego Komisja państwowa powołała na zwolnione miejsce w okr. Nr. 13 Karola Chądzyńskiego, w okr. 29 Bronisława Banie, w okr., Nr. 38 Piotra Kubisa, w okr. 39 dr. Bolesława Sikorskiego, w okr. Nr. 40 p. Walentego Cieślaka, a w okr. Nr. 41 Władysława Konopczyńskiego, a na zwolnione miejsce w Senacie ks. Pawła Brandysa.

Prawomocność uchwał sejmowych

(wp) W poprzednim Sejmie wszelkie uchwały były prawomocne, zgodnie z art. 14 regulaminu przy obecności 100 posłów, obecnie stosownie do art. 32 konstytucji do prawomocności uchwał potrzeba obecności 144 posłów.

Pierwszy okręt polski w porcie Petersburga

(wp.) W tych dniach do portu petersburskiego przybył statek polski „Wawel“, własność f-wa Żeglugowego „Sarmacia“. Statek ten przywiózł z Anglii ładunek dla Rosji.

Nadmienić należy, że Petersburg no raz pierwszy ujrzał statek z polską banderą. (5)

Objady	Codziennie koncert od godz. 7 $\frac{1}{2}$ wiecz.	Kolacje
Kolacje à la carte	Restauracja Pierwszorzędna Moniuszki Nr 5. Bufet obficie zaopatrzony. Kuchnia wykwintna	Kolacje à la carte
Kolacje	W niedzielę i czwartki i flaki.	Objady

4900s5

Z dniem 1 grudnia b. r. rozpoczyna swe czynności

„WYWIAD“

BIURO KREDYTOWO-INFORMACYJNE

Założone przez polskie instytucje finansowe

Spółka z ograniczoną odp.

(4929K1

Biuro udziela ścisłych i szczegółowych informacji o zdolności kredytowej i organizacji firm i przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych w całej Polsce i zagranicą.

Biuro powstało z inicjatywy Łódzkiego Oddziału Związku Banku Banków w Polsce i znajduje się pod jego bezpośrednią i stałą kontrolą. — Ł ó d ź, Piotrkowska 56 (Lokal Tow. „AKC. „WARRANS“

Niemcy przeciwko żydom.

SEJM PRUSKI PRZECIWKO NAPŁYWOWI ŻYDÓW DO NIEMIEC.

BERLIN 30 (PAT) Na wczorajszym posiedzeniu sejmu pruskiego odbyła się dyskusja nad interpelacją niemieckiego nacjonalisty dr. Brällera, który zapytał rząd pruski, co myśli w sprawie ograniczenia żydowskiej imigracji z obcych krajów. Minister spraw wewnętrznych Sewering oświadczył, iż rzeczywiście Prusom grozi wielki napływ żydów z Węgier, ponieważ rząd węgierski zamierza wydalić z kraju wielką ilość żydów, których znaczna część chce się osiedlić w Pruszech. Sewering zwrócił uwagę Ligi Narodów na to, że Niemcy i Prusy takiego napływu obcokrajowców przyjąć u siebie nie mogą. Dalszejsze położenie aprowizacyjne oraz stosunki mieszkaniowe, gospodarcze i robotnicze nie pozwalają na to, aby jeszcze bardziej powiększać liczbę obcokrajowców.

Rząd pruski czyni też wszystko co może, aby zabezpieczyć kraj przed niepożądanym napływem elementów żydowskich. Następnie

minister oświadczył, że liczba obcokrajowców w Pruszech wynosi według ostatniej statystyki około 120,000 w czym jest 26,305 Polaków, 16,668 Rosjan, podczas zaś wojny światowej około 40,000 żydów osiedliło się w Pruszech. Wprawdzie Prusy, zdaniem ministra muszą się sprzeciwić dalszemu napływowi żydów, lecz należy to uczynić w porozumieniu z innymi krajami i Ligą Narodów, albowiem Niemcy związane są w tym kierunku odpowiednimi zobowiązaniami. W końcu Sewering zaznaczył, że przeludnienie Niemiec jest już tak wielkie, iż należy się liczyć z tem, że za kilka lat będzie musiało wyemigrować z Niemiec kilka milionów niemieckich robotników. Po przemówieniu Seweringa wszyscy mówcy przemawiali ostro przeciw dalszemu przyjmowaniu żydów w granicach państwa, niektórzy zaś żądali nawet wydalenia zamieszkałych już w Pruszech żydów jak wogóle obcokrajowców.

Potrzebny KOREKTOR

Wymagane 8klasowe wykształcenie.
Oferty w admin. „Rozwoju” pod „Korektor”.

TELEFONEM Z WARSZAWY

POZYCZKA ŻŁOTA ZAGRANICĄ.

*) Władze pocztowe wyjaśniły, że wywóz z Polski obligacji 8 proc. państwowej pożyczki złotej z 1922 r. z podaną wartością zagranicą jest dozwolony bez ograniczeń i bez szczególnych pozwoleń.

Wobec tego urzędy pocztowe otrzymały polecenie, aby przy nadawaniu na pocztę obligacji pożyczki złotej z podaną wartością zagranicą postępowały, jak ze znaczkami pocztowymi, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Poczt i Telegrafów z d. 4 7 r. b. w sprawie zaprowadzenia listów z podaną wartością zagranicą. 4

W SPRAWIE PRZEWOZENIA ZWŁOK.

*) Dnia 11 stycznia 1922 roku naczelny Komisarz do walki z epidemjami wydał rozporządzenie, na zasadzie którego przewożenie zwłok na obszarze województwa białostockiego, nowogródzkiego, poleskiego i wołyńskiego, jak również wywożenie zwłok w głąb państwa z tych województw — było zabronione pod karą do 3 miesięcy aresztu. Obecnie jak informują „Kurjera”, wskutek znacznego polepszenia się warunków sanitarnych i zaniku epidemii, rozporządzenie to zostało w tych dniach uchylone. (5)

ZNOW PODWYZKA TARYFY KOLEJOWEJ.

*) Jak podają ze źródeł miarodajnych o statnia 50 i 100 proc. podwyżka taryfy kolejowej okazała się niewystarczającą i kosztów eksploatacji, a zwłaszcza administracji kolejowej pokryć nie jest w stanie.

Wobec tego miarodajne władze kolejowe już obecnie rozpatrują konieczność dalszego podwyższenia taryfy kolejowej prawdopodobnie od dnia 1 stycznia r. prz. (4)

PRZECIWKO KASIE CHORYCH.

*) Od dn. 10 b. m. czynną jest w Żyrardowie Kasa chorych.

Ponieważ robotnicy korzystali dotychczas z pomocy lekarskiej zupełnie bezpłatnie, a obecnie muszą płacić 3 proc. zarobku na rzecz kas, więc ogłosili oni strajk włoski jako protest przeciwko wprowadzeniu kas chorych.

Celem rokowań z robotnikami wyjechał z Warszawy naczelnik Wydziału kas chorych min. pracy i 2 Inspektorowie fabryczni. (4)

POWIĘKSZENIE POLSKIEJ FLOTY WOJENNEJ.

*) Polska flota powiększyła się znów o trzy statki, które nabył p. inż. Dunin. Na statkach tych podniesiono banderę polską i nadano im nazwy „Wilno”, „Ville de Nice”, „Ville de Toulon”. (5)

DZISIEJSZE POSIEDZENIE SEJMU.

*) Dziś odbędzie się posiedzenie Senatu z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Ślubowanie.
- 2) Wybór prezydium.

Początek o g. 11 rano.

O g. 4 pp. odbędzie się plenarne posiedzenie Sejmu z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Ślubowanie posłów.
- 2) Wybór prezydium.

3) Wniosek pos. Libermana i towarzyszy w sprawie wypuszczenia na wolność nowo wybranych posłów Królikowskiego i Marka Łuczkiewicza

Proces świętejurski.

DALSZE PRZESŁUCHIWANIE OSKARŻONYCH.

LWÓW 30. 11. (AW) Dn. 30 b. m., w ósmym dniu rozpraw przeciw komunistom, przesłuchano dalszych pięciu oskarżonych. Oprócz jednego z nich, Malinowskiego, który przyznał, że jest twyznawcą idei komunistycznej wszyscy wypierają się tego.

Malinowski zeznawszy, że jako strzelec ukraiński dostał się do niewoli rosyjskiej i tam przez kilka lat pracował w organizacji socjalnej demokratycznej, po rewolucji zaś bolszewickiej na Ukrainie. Do Lwowa przyjechał na konferencję, na miesiąc przed aresztowaniem go. Zamierzał on pracować dla idei komunistycznej,

lecz do partii jeszcze nie przystąpił.

Drugi oskarżony, Wasyl Korbuciak, rolnik, przeżył propagandę komunistyczną jeszcze w Ameryce. dotąd wyemigrował ze wsi pod Kołomyją. Po powrocie do kraju agitował wśród chłopów. W sądzie wypiera się wszystkiego. Na konferencję był zaproszony.

Inni oskarżeni, Kazimierz Popiel, Izajasz Rozenberg i Władysław Meszaro, tłumaczą się że w konferencji świętejurskiej byli lecz nie mieli nic wspólnego z komunizmem.

Dalszy ciąg rozpraw nastąpi w piątek. (4)

Mniejszość przeciw Polsce.

SKAZANIE ŻYDA OFICERA — SZPIEGA

KRAKÓW 30. 11. (Tel. wł.) Onegdaj zakończyła się rozprawa o szpiegostwo przeciwko b. kapitanowi Władysławowi Orensteinowi. Trybunał przesłuchał cały szereg świadków. W czasie rozprawy wyszło na jaw, że oskarżony w czasie służby wojskowej przystąpił do siebie dokumenty osobiste do podróży,

dla korzystania z ulg kolejowych przysługujących oficerom tylko w czasie czynnej służby. Po przeszło godzinnej naradzie sąd wydał wyrok skazujący b. kapitana Orensteina za zbrodnię szpiegostwa oraz podrabianie dokumentów na 15 miesięcy więzienia.

Po zamordowaniu ministrów w Grecji.

OSTATNIE CHWILE MINISTRÓW. OSWIADCZENIE BONAR LAW.

BUDAPESZT 30 (PAT) Według „Intra sigent” z Aten, skazani ministrowie i generałowie przed egzekucją zachowali zupełny spokój. Na pytanie, czy pragną spisać swą ostatnią wolę, nie dali żadnej odpowiedzi. Na egzekucję wszyscy skazani przybyli starannie ubrani. Baltazi przed straceniem oczyścił je dwubną chustką monokl, poczem założył go. Stratos z gorzkim uśmiechem spoglądał na żołnierzy, mających wykonać egzekucję, poczem skierował wzrok na dom, w którym mieszka jego żona.

WIEN 30. 11. (AW) „Neues Wiener Abendblatt” donosi z Londynu, że Bonar Law oświadczył wczoraj w izbie gmin, że nie posiada żadnej bliższej informacji o zajęciu w Atenach. Zarazem potwierdził on, że poseł angielski został rzeczywiście odwołany. Rząd angielski starał się przeszkodzić wykonaniu

wyroku, zawiadamiając rząd grecki, że w razie, gdyby Grecja spełniła swój zamiar, poseł angielski zostanie odwołany.

Robert Cecil interpelował ministra, czy dla uzasadnienia odwołania posła angielskiego z Aten, może wskazać na jakie precedens. Kiedy Bonar Law odpowiedział, że, po zamordowaniu króla Aleksandra, Anglja odwołała również swego posła z Belgradu, zauważył Cecil, że wówczas szło o zwyczajne morderstwo, obecnie zaś mamy wykonanie wyroków które zapadły po przeprowadzeniu procesu karnego. Na to oświadczył Bonar Law, że rząd rozważył dobrze całą sprawę i uważa odwołanie posła za zupełnie naturalne, stracenie bowiem ministrów greckich zostało wykonane nie przez rząd prawowity, lecz przez komitet rewolucyjny. (5)

Z OSTATNIE CHWILI

ROCZNICA POWSTANIA LISTOPADOWEGO W RZYMIE.

RZYM 30 (PAT) Wczoraj z okazji rocznicy powstania listopadowego ks. biskup Gall odprawił w tutejszym kościele polskim uroczyste nabożeństwo. Na mszy obecni byli członkowie polskich placówek dyplomatycznych z pp. Zaleskim i Skrzyńskim na czele oraz cała kolonia polska.

WIELKI POZAR W GDANSKU.

GDANSK 30. 11. (AW) Wczoraj wieczorem wybuchł olbrzymi pożar w t. zw. wolnym porcie Neufahrwasser. Spaliły się t. zw. szopy Nr. 1, będące w posiadaniu polskiego zarządu kolei. Pastwą pożaru padły olbrzymie zapasy sukna, skór, farby, oliwy, maszyn do szycia, medykamentów i t. d. Tuż przed wybuchem pożaru załadowano do szopy lekarstwa, wartości około 70 milionów marek

Ogólne straty w towarach tak spalonych, jak zniszczonych przez gorąco i wodę, wynoszą miljarde. Inne składy udało się obronić. Przyczyna pożaru niewiadoma. (5)

GROZBA STRAJKU KOLEJOWEGO W ROSJI.

RYGA 30 (PAT) Z Moskwy donoszą, że brak pieniędzy na wypłaty pracownikom kolejowym i niezaspokojenie ich w produkty spożywcze wywołało olbrzymi ferment. Dzień żyński rozesłał do wszystkich urzędów kolejowych depezę, w której wzywa pracowników kolejowych, aby wytrwali na stanowiskach do czasu zażegnania kryzysu, groząc w przeciwnym razie zmilitaryzowaniem dróg żelaznych.

NADZIEJE SOWIETÓW.

MOSKWA 30 (PAT) Stieklow w „Izwijestjach” wypowiada nadzieję, że konferencją w Lozannie przyniesie Rosji sowieckiej nowy traktat rapalski z Włochami.

BEZPODSTAWNE POGŁOSKI.

PARYŻ 30 (PAT) Havas. Pogłoski, jako by obrady w Lozannie przyjęły niebezpieczny kierunek, mogące doprowadzić do zerwania konferencji, są najzupełniej bezpodstawne. Rokowania toczą się pomimo napotykania

Pro partja sed non pro patria.

...Życzę Wam, aby każdy z Pańów u kresu, być może, dącej działalności doczekał się najwyższej dla każdego pochwały, że był właściwym człowiekiem na właściwym miejscu.

(Z Urzędnika Naczelnika Państwa na otwartym Sejmie ordynar.,

dn. 28 listopada 1922 r.

Każdy Ojczyznę kochający Polak jako najserdeczniejsze swoje życzenie powtarzać musi słowa Naczelnika Państwa, aby nowowybrani posłowie „przykładem swym stwierdzili że w naszej Ojczyźnie istnieje możliwość lojalnej współpracy ludzi, stronnictw i instytucji państwowych”.

Ze słów tych wyjętych z Urzędnika, którym Naczelnik Państwa Sejm otworzył — każdy polak wyciąga jeden jedyny wniosek. Hasło „Wszystko dla Ojczyzny! Niech ono przyświeca Sejmowi w codziennej pracy”.

Takim też zdaniem zakończył swe przemówienie, pierwsze poselskie przemówienie, pierwszego ordynaryjnego Sejmu, najstarszy wiekiem poseł Franciszek Brownsford, okrzykiem tym, wskazał tymczasowy przewodniczący nowego Sejmu, drogę po której należy iść na której dobro Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej górować winno ponad wszystkie sprawy partyjne.

Oba Urzędnika Naczelnika Państwa i mowa posła Brownsforda nacechowane były powagą, bezstronnością i przejęciem się ważnością chwili, sprawy osobiste lub partyjne odsunięte zostały by dysonansem nie psuć harmonii — żadna struna nie jęknęła.

Jak daleko od tej harmonii odbiegła pierwsza mowa senatorska w pierwszym, w odrodzonej Polsce, Senacie, mowa wygłoszona przez najstarszego wiekiem senatora Najjaśniejszej Rzeczypospolitej. (2)

Na początku po stereotypowym przywitaniu... obywatelki! obywatele! — wprawdzie do stojni — musieli ci dostojni wysłuchać znane wszystkim „curriculum vitae” mowy od lat dziecinnych poczynawszy. (O ile mnie pamięć nie myli posłowie i senator z P. P. S. mieli sposobność odświeżyć sobie te wiadomości w jednym z niedawnych numerów „Łodzianina” a warszawscy w „Robotniku”). Nastąpiły pewne reminiscencje z historii polskiej, z emigracji 1831—go r., Młodziejewicz i Lelewel także nie zostali zapomnieni.

Następuje zwrot ku Sejmowi w Horodle a nasz wypłyne znowu jakaś federacyjna idea.

Zastanowić by się należało o ile P. P. S., do której mówca dobitnie swą przynależność podkreślił „przyczyniła się niemało” do runięcia na naszych ziemiach despotyzmu.

„Nareszcie, po wypowiedzeniu przebiegu własnego życia i apoteozy P. P. S., na samym końcu apel do Sejmu, aby w Senacie widział tylko starszego brata” wprawdzie pobłażliwego albowiem, wzywa apel do Senatu „nie posuwajmy się zbyt daleko w miarkowaniu po czynach sejmów!”

Takiej pierwszej mowy doczekał się pierwszy Senat od najstarszego senatora

O tem dosyć! Musimy herolcnie, jak on się spartanie, przed siwymi włosami cichutko, cichuteńko powtórzyć filozoficznie zdanie łacińskie, consu etudo altera natura, nawyczka staje się drugą naturą... w późnym wieku.

8)

Łaż, K. Folkierski.

Prezydent Rzeczypospolitej.

Według konstytucji 17 marca 1921 r. najwyższy dostojnik państwa będzie nosić miano Prezydenta Rzeczypospolitej. Zostanie on obrany przez t. zw. Zgromadzenie Narodowe, t. j. Sejm i Senat, które ziorą się, aby wspólnie wyznaczyć przyszłą głowę państwa. System ten jest wzorowany na podstawie konstytucji francuskiej, gdzie również dla wyboru Prezydenta zbiera się Zgromadzenie Narodowe.

Zgromadzenie Narodowe zbiera się jedynie dla wyboru Prezydenta poczem rozwiązuje się, kończąc temsamem swe istnienie. Prezydent musi być wybrany t. zw. bezwzględną większością głosów, t. znaczy, że musi otrzymać co najmniej połowę + 1 głosów obecnych posłów lub senatorów. Regulamin przewiduje kilkakrotne głosowanie, w razie nieotrzymania od razu pożądanego wyniku, przyczem po drugim głosowaniu usuwa się zawsze kandydata, który otrzymał, ostatnio najmniejszą liczbę głosów.

Kompetencje Prezydenta są określone bardzo ściśle w naszej konstytucji i chociaż nie posiada on zdecydowanej władzy, chociaż jest ograniczony w swych czynnościach, a władzę za niego sprawuje odpowiedzialną przed

Sejmem i Senatem Rada Ministrów, jednak, jeżeli zechce, może swym wpływem odegrać bardzo poważną rolę w życiu kraju. Posiada on przede wszystkim jeden zasadniczy przywilej, a mianowicie — nie jest odpowiedzialnym ani karnie, ani cywilnie za swe czynności urzędowe a jedynie może być karany w razie dowieżenia mu zdrady stanu. Oprócz tego ma on t. zw. prawo łaski t. j. może łagodzić wyroki sądowe, zmieniając wymiar kar. albo całkiem nawet je znosząc. Zasadniczo będzie Prezydent reprezentował najwyższą godność Rzeczypospolitej, będzie przedstawicielem jej majestatu na zewnątrz, a zatem musi się znajdować poza zakresem wszelakich wycieczek osobistych, napaści, musi być przez ogół szanowany, jako reprezentant całego narodu. Wszakże, aby ten szacunek był nie tylko przymusowy powinien pochodzić z głębokiego przeświadczenia całego narodu, z samego postępowania Prezydenta, które musi być nacechowane godnością, bezwzględą bezstronnością, spokojem, oraz taktem. Dlatego też Prezydent powinien być na prawdę jednostką posiadającą wszystkie dane, aby móc piastować to tak ważne stanowisko. (6)

Detronizacja sułtana.

Prezes centralnego komitetu muzułmańskiego w Indiach wystosował telegram do p. Bonar Law'a, w którym domniósł, że wiadomość o udzieleniu przez wysokiego komisarza angielskiego pomocy b. sułtanowi i oddanie mu do dyspozycji okrętu angielskiego wywołała wielkie niezadowolenie wśród muzułmanów hinduskich. Poważne rozruchy mogłyby wybuchnąć, gdyby rząd angielski nie zwrócił uwagi na fatalne wrażenie, spowodowane jego postępowaniem w Konstantynopolu.

Donoszą również, że król arabski Hedżasu, Husein zawiadomił Mahometa VI, że będzie bardzo serdecznie witany w Mece, o ile postanowi tam się osiedlić. Główną troską b. sułtana jest sprawa opuszczonego przez niego haremu. Przed wyjazdem z Konstantynopola b. sułtan zwrócił się do gen. Haringtona z prośbą o zaopiekowanie się opuszczonymi żonami. Żądanie to wprowadziło angielskiego generała w zrozumiły ambaras, starać się też będzie o

odesłanie żon sułtana do wygnanego małżonka.

Tymczasem, zgodnie ze swoją uchwałą o podziale władzy świeckiej i religijnej sułtana, Zgromadzenie Narodowe w Angorze dokonało wyboru nowego Kalifa, który dzierżyć będzie wyłącznie najwyższą władzę duchową w świecie muzułmańskim. Jest nim książę następca tronu Abdul Medżid, syn Sułtana Abdula Azisa, zmarłego na wygnaniu w 1876 r. oraz kuzyn b. sułtana Mahometa VI. Nowy kalif urodził się 30 maja 1868 r., liczy zatem 54 lat.

W kołach europejskich książę cieszy się wielkim szacunkiem i uznaniem. Posiada reputację człowieka wykształconego, literata, znawcy muzyki, a przede wszystkim sztuki plastycznej. Często wystawiał swoje obrazy w Salonie paryskim. Trzymał się z daleka od intryg politycznych, lecz od samego początku popierał ruch nacjonalistyczny.

Przeciwko zażydzeniu uniwersytetów.

STRAJK NA UNIWERSYTECIE W PRADZE.

(o) Z Pragi donoszą, że wywołany na uniwersytecie niemieckim w Pradze strejk z powodu obioru na rektora dr. Steintera, żyda, trwa w dalszym ciągu. Niemiecko-narodowi studenci, stworzyli rodzaj organizacji wojskowej i nie wpuszczali na uniwersytet niestrajkujących studentów. Dochodziło do bójek, w których interwenjowała policja praska z gumowymi batami. Podczas przemówienia posła Hildebranda, narodowcy niemieccy wydawali okrzyki, nie dając mu mówić, poczem poprzewracali krze

śla na sali. Doszło do wielkiej bijatyki. (7)

ANTIŻYDOWSKIE DEMONSTRACJE W WIEDNIU.

W wyższych uczelniach w Wiedniu odbywały się wykłady. Słuchacze nacjonalistyczni nie dopuszczali do wnętrza uczelni żydów. W środę uczelnie będą również zamknięte. Słuchacze nacjonalistyczni planują na 30 b. m. wielką demonstrację, celem wyrażenia swej sympatii kolegom z Pragi. (7)

Paderewski Clemenceau.

(x) Pisma angielskie i francuskie podają obszernie wiadomości o spotkaniu Clemenceau i Paderewskiego w Nowym Yorku.

Spotkanie odbyło się w środę. Clemenceau odwiedził Paderewskiego u niego w domu. Obaj politycy, którzy pracowali razem w czasie konferencji pokojowej w Paryżu i związani są serdeczną przyjaźnią, rozmawiali długo

o sprawach politycznych.

Pisma przytaczają niektóre szczegóły rozmowy.

Gdy Paderewski wspomniął o wielkim stanowisku Clemenceau w dziejach świata współczesnego, Clemenceau przerwał mu słowami:

Pan jesteś tym mężem, który swą wymową opanowywał niejednokrotnie ważne narady z największym pożytkiem dla swej ojczyzny.

KRONIKA

Kalendarzyk.

Dziś: Piątek 1 grudnia Andrzeja
Wschód słońca o. 8 m 14
Zachód g. 4 m. 29

Widowiska.

Teatr miejski (Cegielniana 63)
„Nina“

Filharmonja (Dzielnia 20)

Teatr „Scala“ (Cegielniana 13)
„Variete“

„Casino“ (Piotrkowska 67)
„Wielka rewolucja francuska“

„Luna“ (Przejazd 1)
„Agencja Orłów“

„Orion“ (Przejazd 2)
„Dwie sieroty“

Grand-Kino (Piotrkowska 72)
„Walka serc“

„Nowości“ (Piotrkowska róg Główniej)
„W sidłach piratów“

„Dom Ludowy“ (Przejazd 54)
„Benefis 4 djabłów“

Kalendarzyk historyczny.

1815 Józef Zajaczek mianowany naczelnikiem Królestwa Polskiego.

Wiadomości bieżące

— 26 Rok „Rozwoju“.

Dziś o godz. 8-ej wieczorem upływa 25 lat od chwili, gdy się ukazał z pod prasy pierwszy numer „Rozwoju“

W numerze dzisiejszym nie poświęcamy tej rocznicy więcej miejsca, ponieważ w dniu 10 grudnia rb. ukáže się specjalny numer jubileuszowy. Tegoż dnia odbędzie się uroczysty obchód jubileuszowy.

Z numerem dzisiejszym rozpoczynamy 26 rok wydawnictwa.

— Orzeczenie nadzwyczajnej komisji rozjemczej w sprawie płac dozorców.

b) Onegdaj pod przewodnictwem okręgowego inspektora pracy p. Wojtkiewicza odbyło się posiedzenie nadzwyczajnej komisji rozjemczej, powołanej przez ministerstwo pracy i opieki społecznej w celu unormowania warunków płacy i pracy dla dozorców domowych. Po długiej dyskusji komisja uchwaliła iż płace dozorców wynoszą tygodniowo dla dozorców od 9 tys. mk. do 2250 mk. tygodniowo

Dozorca otrzymuje hygieniczne mieszkanie ze światłem bez prawa przyjmowania obcych sublokatorów.

Właścicielowi domu oraz dozorca przysługuje prawo rozwiązania umowy najmu po uprzednim dwu miesięcznym wypowiedzeniu. Rozwiązanie umowy może nastąpić bez umówienia o ile komisja rozjemcza na żądanie jednej ze stron uzna powody zwolnienia za uzasadnione. Wymienione warunki obowiązują od dnia 27.11 rb. do czasu zmiany ustawy o ochronie lokatorów nie dłużej jednak, niż do dnia 1.4.23, r.

— Pozyteczna instytucja.

Dający się w Łodzi odczuć brak placówki kredytowo-informacyjnej, niezbędnej zwłaszcza w stosunkach, jakie wytworzyły się w czasie wojny i w ostatnich latach, został w tych dniach ostatecznie usunięty.

Łódzki Oddział Związku Banków w porozumieniu z Oddziałem lwowskim zorganizował w Łodzi równorzędny Oddział placówki informacyjnej, stworzonej przed rokiem przez banki lwowskie a rozwijającej się bardzo po myślnie. Biuro to uruchomione zostało p. f. „Wywiad“ Biuro kredytowo informacyjne, założone przez polskie instytucje finansowe. Skład ogra. odp.

Ścisła współpraca tego biura z instytucjami finansowymi i stała kontrola jego czynno-

W dniu 29 listopada r. b. opuściła nas cicho odchodząc do Pana nasza ukochana córka

S. † P.

Helena Kozińska

b. uczennica Szkoły Handlowej L. Siennickiej

przeżywszy lat 20. Ekspozycja zwłok odbędzie się w piątek z. 5-ej wieczorem z domu przy ul. Sienkiewicza 31. Nabożeństwo żałobne odbędzie się w sobotę o godz. 9 i pół rano, poczem nastąpi pogrzeb na Stary Cmentarz Katolicki o czym zawiadamiają stroskani

(4922d1)

Rodzice, siostry i brat.

Uzupełniających wyborów do rady miejskiej nie będzie.

b) Pod przewodnictwem prezesa Rady miejskiej p. Remiszewskiego odbyło się posiedzenie informacyjne w sprawie ewentualnego przeprowadzenia wyborów uzupełniających. Dr. Rosenblat oświadczył się przeciwko wyborom uzupełniającym gdyż ugrupowanie jego polityczne nie chce wziąć odpowiedzialności za gospodarkę miejską proponując zarazem, aby zwrócić się do min. spraw wewn. o zezwolenie obliczania quorum nie od liczby ustawowej, lecz od liczby członków faktycznie obecnych w radzie.

Dr. Koziłkiewiczówna wypowiedziała się za przeprowadzenie wyborów uzupełniających.

Dr. Holenderski uważa że zasadniczo powinny być przeprowadzone wybory ogólne.

A. Remiszewski wypowiada się za prze-

prowadzeniem uzupełniających wyborów.

Dr. Kotkowski sprzeciwia się temu uważając że ani N. P. R. ani ugrupowania wcho- dzące w skład (H. Z. J. N. do tych wyborów nie pójdą, r. Lichtenstein uważa że możnaby było przeprowadzić ogólne wybory jak to miało miejsce w Tomaszowie i Pabjanicach.

R. Adamski stwierdza, że obecna rada miejska nie jest już więcej wyrazicielką ogółu ludności, a r. Pogonowski podziela w zupełności wywody r. Adamskiego.

Wobec takiego wypowiedzenia się sfer radzieckich koncepcja przeprowadzenia wyborów uzupełniających do rady miejskiej w zupełności upadła. (4)

ści przez Związek Banków dają rękojmię, że w czynnościach swoich będzie ono bezstronne, ściśle i szczegółowe i że odda nieocenione usługi sferom przemysłowo — handlowym naszego miasta. (5)

— Sprostowanie.

Wobec tego, iż w pismach ukazała się wzmianka w poniedziałek d. 27 bm. według której Franciszek Olejniczak zmarł po spożyciu w restauracji wódki firmy „Ostrowit“, wyjaśniamy, iż jak wskazała sekcja zwłok zmarłego, śmierć nastąpiła wskutek wady sercowej, a nie z powodu zatrucia alkoholem. (4)

— Z T-wa Przyjaciół Żołnierza Polskiego.

Dn. 27 b. m. odbyło się posiedzenie komitetu organizacyjnego T-wa przyjaciół żołnierza polskiego, na którego wybrano ścisły komitet do którego weszli: pan Łuszczewski pp. Bagiński, inż. Folkierski, Gayer, Dr. Jarosz, Kamiński, Kern, Maciński, ks. Olesiński, majr. Walawski, Wojtyński.

Tegoż samego dnia komitet ścisły ukonstytuował się w następującym składzie: prezes Dr. Jarosz, wice-prez. inż. Folkierski, sekretarz dyr. Maciński, skarbnik dyr. Gayer.

Wyłoniono sekcję kulturalną dla walki z analfabetyzmem w wojsku, sekcję skarbową i propagandową oraz komisję statutową i redakcyjną celem wydania odezwo do społeczeństwa. (4)

— Druki sejmowe.

Biuro Sejmu podaje do wiadomości osób, życzących sobie prenumerować wydawnictwa Sejmu (druki i sprawozdania stenograficzne), iż po otrzymaniu odpowiedniego pismnego oświadczenia wydawnictwa te będą bądź wydane zgłaszającym się osobiście, bądź wysłane pocztą za zaliczeniem. Opłata będzie pobierana każdorazowo w stosunku do ilości stron wydanych druków. (2)

Wypadki i kradzieże

— Wykrycie klubu hazardowej gry w karty.

b) W mieszkaniu Taffika Jana, przy ul. Kilińskiego 223 wykryto potajemny klub gry karcianej oraz niedozwolony wyszynk alkoholu przyczem skonfiskowano 2 butelki wódki i jedną talję kart. W sprawie powyższej sporządzono protokół w celu pociągnięcia do odpowiedzialności, uprawiających hazardową grę w karty, mianowicie: Krauze Alberta, Zarzeńska 76, Gustawa Ludwika, Rzgowska 35, Fogla Gold fryda, Braunera Ryszarda, Nowo-Zarzewskn 39 Wesołowskiego Antoniego, Rzgowska 35, Kluczkowskiego Józefa Szosa Pabjanicka 12, Dziebickiego Antoniego, Kilińskiego 223. (4)

— Dręczenie zwierząt.

b) Za dręczenie zwierząt pociągnięty został do odpowiedzialności Chałm Widawski (6 Sierpnia 12) (5)

— Niedbały felczor.

b) Felczor Władysław Linke, zam. przy ul. Brzezińskiej 39, został pociągnięty do odpowiedzialności za to, że odmówił pomocy lekarskiej podczas nieszczęśliwego wypadku mimo wezwania policji. (5)

— Pod samochodem.

b) Przy zbiegu ulic Nawrot i Piotrkowskiej na przechodzącego przez jezdnię Grulke Adolfa zam. we wsi Wiączyna, powiatu łódzkiego, na jechał samochód prowadzony przez Dotosińskiego Stefana, Targowa 36, skutkiem czego G. uległ lekkiemu obrażeniu ciała. Winnego pociągnięto do odpowiedzialności. (5)

— Nieudana kradzież.

b) Do sklepu Wolfa Kurca przy ul. Wschodniej 70 przyszło dwóch elegancko ubranych panów i 2 panie w tokowych paltach, prosząc o pokazanie kilku sztuk towaru

VARIETE W SCALI. Codziennie od 1-go grudnia od 8.15 wieczór. **VARIETE W SCALI.**

PROGRAM

Alfonse Sayton Company noc nad Niem. wyst. akt. krokodylowy Night en Nile,
 Spiewaczka, piosenkarz i duet humorystyczny **Dolskich**
Erwestówna kupiecistka polska
Kazimierska polska spiewaczka urywki z operetek
Pawey & Co amerykańscy akrobaci parterowi.
Fata morgana Gwiazda polarna. Fantastyczny akt świetlny.
Duet Janaszek Polski komiczny duet śpiewny.

Molly i Foks Komiczny ekscentryczny akt na drabinach
Mazurkiewiczówna Spiewaczka **Wolski** duet śpiewny
Flaubert Tajemniczy Strzelec,
2 Claitons 2 Tańce modern
Relaundinos — Pawlicki akt ekscentryczny
Barra 4 akt muzyczny **Wentery Duo** Tańce charakterystyczne.

Muzyka L. O. S. pod dyr. S. Pietruszka. Początek 8.15 wiecz. punktualnie.

Kasa czynna od godz. 11 do 2 po południu, (d)

Dyr. S. KUPERMAN.

Stare zapasy

bielizny damskiej i dziecięcej sprzedajemy dopóki zapas starczy po takich cenach.

Damskie koszule
 z madopolamu 8⁵⁰⁰ 7⁵⁰⁰ 6⁵⁰⁰
 z batystu 12⁶⁰⁰ 10⁵⁰⁰ 9⁵⁰⁰
Majtki damskie
 z madopolamu 9⁵⁰⁰ 8⁵⁰⁰ 7⁵⁰⁰
 z batystu z koronkami 13⁵⁰⁰
Staniczki
 z batystu haftowane 4⁵⁰⁰ 3⁵⁰⁰ 2⁵⁰⁰

Halki „reform“
 z batystu haftowane 12⁵⁰⁰ 9⁵⁰⁰ 7⁵⁰⁰
Domowe fartuchy
 kolory trwałe 7⁵⁰⁰ 6⁵⁰⁰ 4⁵⁰⁰
Bielizna dla chłop. i dziewcz.
 od 2 do 12 lat
Firanki
 na metry 7⁵⁰⁰ 6⁵⁰⁰ 5⁵⁰⁰
 odpasowane na okno 28⁰⁰⁰ 26⁰⁰⁰

Szmechel i Rozner, Łódź

Piotrkowska 100, filja 160.

4839d3

W Sali Muzeum Nauki i Sztuki Piotrkowska 91.

Wystawa Artystycznej Fotografii

zorganizowana

przez KLUB MIŁOŚNIKÓW FOTOGRAFJI w ŁODZI.

Wystawa otwarta do 10 grudnia 1922 r.

co dzień od 4 ej w niedzielę od 2-ej do 8-ej w.

4920s1

Potrzebny chłopiec

biegle piszący, w wieku lat 15—16 do przedsiębiorstwa handlowego. Wiadomość Piotrkowska 69 „Dostawa“ 4918K1

Franciszek Wojciechowski

z gminy Dąbrowa Widawska pow. Łaskiego, zagubił tymczasowy dowód osobisty bez terminowego urlopowania, wydany w 1 p. Sirz. podhal w Nowym Sączu. (Małopolska). 4923K3

Rządca

kawaler z pierwszorzędnymi referencjami przyjmie posadę od zaraz. Oferji do Rozwoju pod „Samorządca“ 4911K2

Sala Filharmonji Dzielna 20

ROM-ROMANO

przyjechał do Łodzi i daje dwa wieczory eksperymentalne w niedzielę dnia 3 grudnia r. b. oraz we wtorek dnia 5 grudnia r. b.

Autohypnoza
Samouśpienie

Zagadnienia duszy ludzkiej

Eksperymenty Fakirów hinduskich

Nowoczesna telepatja

Wyczuwanie fluidalne

Miłość a sugestja

Bilety do nabycia w kasie Filharmonji (okno Nr. 1) codziennie od g. 10—1 i i od 3—7 w.

Fabryka wódek i likierów

Antoni Makówka i S-ka

Łódź, ul. Anprzeja Nr. 7 Tel. 2195

Polecają Sz. P.P. kupca i Restauratora na nadchodzące święta znane ze swej dobroci wódki: czyste, wytrawne oraz słodkie i likiery. Jednocześnie poleca się ze Składu hurtowo — detalicznego przy ul. Przędzalnianej Nr. 89 (róg Rawskiej wszelkie wódki, likiery krajowe i zagraniczne oraz wszelkiego gatunku wina, krajowe i zagraniczne. 4809K7

SZKOŁA TANCA W. LIPINSKIEGO Piotrkowska 108

Grupa „C“ (początkująca) rozpoczyna 4 b. m. Grupa „C“ dla zaawansowanych (kurs uzupełniający) 8 b.m. 4924K2

Dr. H. Kózaner

Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe. Dzielna Nr 9. Przyjmuje od 9—11 i pół i 4—pante od 2—5. 49158d

Dr. Eugenia Gerszuni

Piotrkowska 121 Choroby kobiece i weneryczne kobiet. Przyjmuje od 12—1 od 4—6, w niedzielę i święta od 9—12. 49158f

